

Maandbericht cao-onderhandelingen

14 februari 2023

Temperatuur aan onderhandelingstafel loopt op

In de eerste maand van 2023 is de loonstijging gemiddelde 6,3 procent. Daarmee wordt de stijgende trend in loonafspraken, die is ingezet in 2021, voortgezet. In januari zijn er 14 cao-akkoorden bereikt voor ongeveer 50.000 werknemers.

Dat meldt AWWN, de belangrijkste arbeidsvoorwaardenadviseur van Nederlandse werkgevers, in haar cao-maandbericht over december.

Het aantal cao-akkoorden in januari ligt aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren. Dit heeft enerzijds te maken met het feit dat er in 2022 meer cao's zijn afgesloten dan gebruikelijk. Anderzijds duren de cao-onderhandelingen momenteel langer dan normaal. AWWN merkt op dat de verwachtingen bij cao-partijen vaak te ver uit elkaar liggen. De nadruk op de loonparagraaf staat dan in de weg om samen goed naar oplossingen te zoeken om de inflatiepijn te verzachten en te verdelen. Dit leidt soms tot spanning aan tafels en verhardt de posities, wat uiteindelijk kan resulteren in acties.

Dat heeft onder andere te maken met hoge looneisen van de vakbonden die niet goed te verenigen zijn met de ruimte die er in veel organisaties of branches is om de lonen te verhogen, bijvoorbeeld omdat zij ook met fikse prijsstijgingen te maken hebben of hun economische verwachting ronduit is verslechterd. Bovendien is volledige compensatie door werkgevers onredelijk, omdat de steunmaatregelen van de overheid een groot deel van de inflatiepijn verzachten. Veel werkgevers proberen hun medewerkers zoveel mogelijk te helpen, bijvoorbeeld door middel van eenmalige uitkeringen of het vergoeden van financieel adviseurs. Daarnaast worden er meer nominale loonsverhogingen verstrekt, waardoor lagere inkomens extra ondersteund worden.

Kerncijfers

- Loonafspraken januari: gemiddeld 6,3 procent
- Loonafspraken kalenderjaar 2023: gemiddeld 6,3 procent
- Loonafspraken kalenderjaar 2022: gemiddeld 3,8 procent
- Loonafspraken kalenderjaar 2021: gemiddeld 2,1 procent
- Laagste maandgemiddelde afgelopen jaren: 1,7 procent in november 2020
- Aantal nieuwe cao-akkoorden in januari 2023: 14
- Gemiddeld aantal nieuwe cao-akkoorden in maand januari: 27
- Aantal aflopende cao's in 2023: 401 voor 2,9 miljoen werknemers
- Aantal vernieuwde cao's die in 2023 ingaan: 72 voor 930.000 werknemers
- Aantal openstaande cao's op dit moment (expiratie in 2023): 329 voor 1,9 mln. werknemers
- Aantal openstaande cao's op dit moment (expiratie in 2022): 79 voor 85.000 werknemers

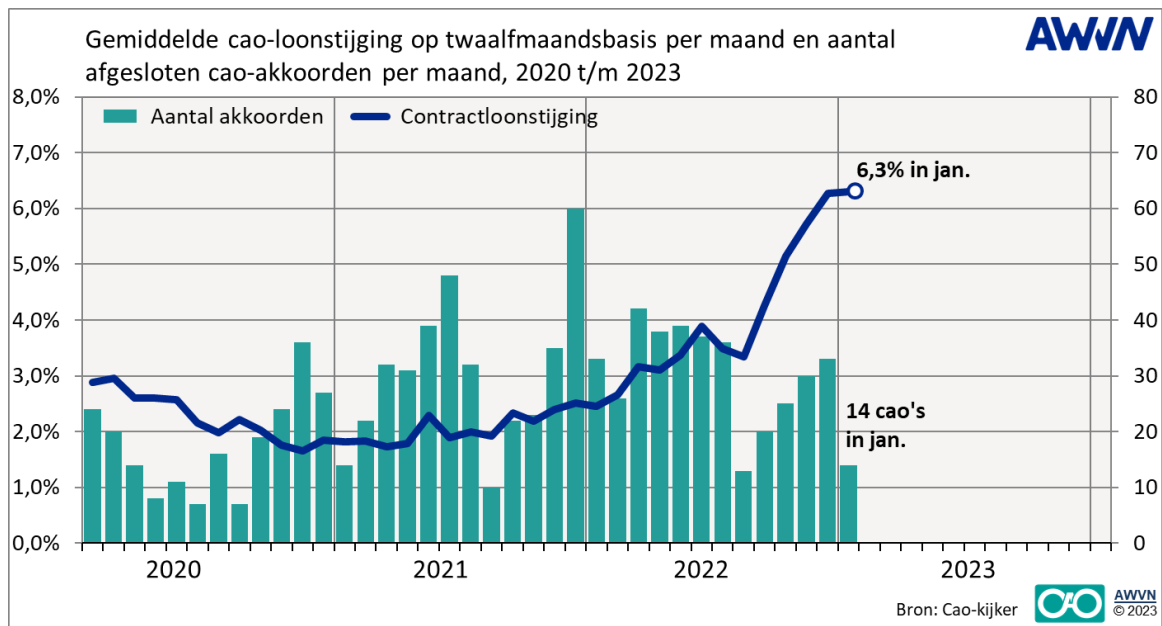
Analyse

Sinds het begin van 2021 is de loontrend stijgend en ook in januari van dit jaar zet deze trend zich voort. Dit is niet verrassend, aangezien de huidige stijging van de loonafspraken, die altijd met een vertraging volgt op economische groei, wordt versterkt door krapte op bepaalde delen van de arbeidsmarkt en maatschappelijke onrust over koopkracht.

Aan de andere kant hebben de sterk stijgende bedrijfskosten, zoals de prijzen van energie en andere grondstoffen, de steeds onzekerder wordende bedrijfseconomische vooruitzichten en de groeiende dreiging van een recessie een beperkend effect op de hoogte van de loonafspraken.

Het cao-seizoen in één oogopslag

Aantal afgesloten akkoorden en gemiddelde afgesproken cao-loonstijging per afsluitmaand (exclusief incidentele loonsverhogingen).

AWVN

Werkgeversvereniging AWVN is de belangrijkste arbeidsvoorwaardenadviseur van Nederlandse werkgevers. AWVN is betrokken bij het merendeel van alle ongeveer 800 Nederlandse cao's en bij een belangrijk deel van de arbeidsvoorwaardenregelingen.

EINDE BERICHT

Inlichtingen:

Erik Heidemann, 06 532 423 73, e.heidemann@awvn.nl

Jannes van der Velde is op vakantie. Volgende week weer aanwezig.